

g 3-adszor. Az
n, C. Sorozat-

Az elmarad B.
tszám: 125.)
először. Poór
Sorozatszám:

usági előadás
el, Táray Fe-
előadást tart:
27.)

2-odsor. Napi
128.)

(Gyermekelem-
m: 120.)

rette-ujdonság
szám: 122.)

4-edsor. Napi-

5-ödsor. Napi-

130.)

nekis hangyer-
en emelt hely-

nyel

tan a csók.

ette-ujdonsága

esti és holnap

apsolt és nem

a csók előadás-

szór-négyezer,

aláját hatszor

szeknek.

AGE

ESEK

tagabb betű-

le). Allást-

rdetéseket díja

y továbbitunk

zései hírek díja

el.

lyszerte el-

ltal ellátott

AR. K.

istölthust,

riedmann

Voda No 6.

ök azonnal fel-

Tricotagegyár-

taschelmunkás-

Spulnizó-, kö-

abónó és varró-

Gloria-gyár,

coriei 99.

libatoll pihével

eladó. Weiszman

-tér 39.

ndenféle

r zacskó

an kapható Nád-

uj, Calea Doro-

6. Ugyanott vi-

ők kerestetik.

szakmában

lt absolut meg-

mérlegképes

öt teljesen per-

án, német, ma-

evelezőt kere-

résztelen ajánla-

ági működés fi-

gények megjelöl-

csak elsőrendű

munkaerőktől

k figyelembe

ék" jelige alatt

hivatalba kérés-

bejárati butoro-

ba 2-3 fiatal-

k kiadó. Cale

81.

Szerkesztőség, kiadó-
hivatal és nyomda:

Cluj-Kolozsvár,
A. Pop (Brasse)

Telefo.
Szerk. és kiad.
9-77

Es. N. Sz. --

Egyes szám ár.
száron és vidék
Bukarestben is

3181

DI. Ramasetter Róbert
I. Disztér 2. II. 8.

Budapest

Sucia

MALET

ESZÉD-POLITIKAI-NAPILAP

1937 december 1 Csütörtök

Cluj-Kolozsvár * X évfolyam * 209. szám

5688 Kiszlív 7

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában	
Egész évre	1150
Félévre	600
Negyedévre	320
Egy hónapra	110

Csehszlovákiában

Egy hónapra	Ck 40
Egyes szám	3

Fordulópont előtt

Néha a legvalószínűbbnek látszó jóslatok is csődöt mondanak. Minden pesszimista politikus, aki történetesen az ellenzéki sors keserű kenyerét ette, a hatalomra kerülés reménytelen óráiban rezignáltan állapította meg:

— Nem is történetik komoly rezsimváltás mindaddig, amíg Bratianu Jonel él, ha azonban a nagyvezér egyszer örök álomra hunyja le szemét, rögtön nyitva az ut minden ellenzéki párt részére, mert a liberális párt hatalma örökre megtörik.

S íme a gyász első órái elültek, Bratianu Jonel már elfoglalta helyét a floricai ösök kriptájában és mégsem történt semmi. A belpolitikai élet tükörképe egy szemernyit sem különbözik a négy, három, vagy két év előtti képtől. Tanácskozás tanácskozást követ, a levegő kombinációktól terhes, ígéretek kelnek utra, hogy a kemény ellenzéki ellealást letörjék, de a nyilatkozatok, tanácskozások és ígéretek központjában egyelőre szilárdan áll és tovább kormányoz Bratianu Vintila liberális pártja.

A nemzeti parasztpártnak odaigérték a miniszteri tárcák felét. Maniu kategorikusan utasította vissza ezt az ajánlatot, ami érhető is, hiszen nem sok örömet lenné a nemzeti parasztpárt, ha ez az ajánlat valóra válna. Mert a hadügyminiszteri tárcá egy magában semmit sem jelent a kormányzás szempontjából. Mindaddig, amíg a jelenlegi parlament összetételén változtatás nem esik, akár az összes miniszteri tárcákat is kapja meg a nemzeti parasztpárt, semmit sem tud vele kezdeni. Mert a miniszteri tárcá a törvényhozó hatalomnak csak egyik részét jelenti és feltéve, hogy a nemzeti parasztpárt az ajánlatot elfogadta volna, könnyen juthatna arra a sorsra, hogy rezortminisztereinek törvényjavaslatait a mai parlament teljes egészében elveti.

Teljesen elképzelhetetlen, hogy a kormány esetleges nemzeti parasztpárti tagjai politikai és közgazdasági koncepcióikat törvényhozási uton érvényesíteni tudják, mindaddig, míg a kormány a jelenlegi parlamentre támaszkodik. Ezért érhető, hogy Maniu Gyula mindenképp a parlament feloszlataához ragaszkodik. Bratianu Vintila valamilyen formában honorálni is akarta ezt a kívánságot és az elmúlt napokban kijelentette, hogy hajlandó a parlamentet felosztani, de csak abban az esetben, ha az új választásokon a nemzeti parasztpárt a liberális párttal együtt közös listát állít fel. Maniu Gyula ezt a második ajánlatot is visszautasította ama elgondolásból, hogy a nemzeti parasztpárt és a liberális párt kormányzási programja között olyan mélyenjáró különbségek vannak, hogy a két párt között a szoros kormányzási együttműködés elképzelhetetlen és egy olyan kormány, valamint egy olyan parlament, amely 50-50 százalékos alapon ül össze, teljesen munkaképtelen volna.

Ugyanez az elgondolás készítette a nemzeti parasztpártot a kombinációba vett kollaboráció visszautasítására is. A kormány, hogy pártjának helyzetét megmentse és a zökkenőt elkerülje, hajlandó lett volna helyét átadni egy nemzeti kormánynak, amelynek elnöke akár Stirbey herceg, akár Titulescu lett volna. Avesescu, akinek pártja a bukás óta csaknem teljesen összezsugorodott, hajlandó volt akceptálni ezt a megoldást, de Maniu és Jorga továbbra is kitartottak ama álláspontjuk mellett, hogy csak a parlament feloszlata után hajlandók egyezkedési tárgyalásokat kezdeni.

A kormány nem vette túlságosan tragikusan a tárgyalások megszakítását. Minthogy a megegyezés meghiúsult, úgy rendezkedik be, hogy továbbra is kezébe tudja tartani a hatal-

mat. Ennek érdekében a jövő hét elején nagy átszervezésre készül Kifele meg akarja szilárdítani a kormány helyzetét, azzal, hogy a „szeid“ Ducát újra a külügyek élére állítja, a belügyminiszteri tárcát pedig az „erős kezű“ Argetoianu kapná a kezébe. Befete azzal igyekszik megerősíteni a pártot, hogy az ugynevezett osztrák minisztereket: Argetoianu, Stelian-Popescu és Lupu belépteti a liberális pártba.

Ha a kormány átszervezése megtörténik és a koalícióra való összes kísérletek csődöt mondanak, a pénteken meginduló parlamenti élet újból súlyos harcok színtere lesz. Ennek a küzdelemnek intenzitásától függ, vajjon az ellenzék meg tudja-e bukítani az átszervezett kormányt, vagy újra meg kell várni a négyesztendős parlamenti ciklus végét ahhoz, hogy az ellenzéki pártok újra szóhoz juthassanak.

A régenstanács elfogad minden kormányzási formulát, de veszélyesnek tartja az új választások kiírását

A kormány cáfolja a lemondásáról terjesztett híreket

(Bucuresti-Bukarest, november 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) A „Viitorul“ kategorikusan cáfolja azokat a tendenciózus híreket, amelyek szerint amennyiben a kollaboráció eszméje meghiúsulna, a kormány lemond. A jelenlegi kormánynak esze ágában sincs lemondani az ország vezetéséről.

Bucuresti Bukarest, november 30. A nemzeti parasztpárt vezetősége ma délelőtt ülést tartott és megvitatta a politikai helyzetet Maniunak és Bratianu Vintilának ma esti találkozásával kapcsolatban, amely tudvalevőleg Titulescunál fog megtörténni.

Nincs kizárva, hogy a miniszterelnök írásban tesz javaslatot és ugyancsak írásban fog választ kérni, hogy a tárgyalások meghiúsulásáért a felelősséget utólag meg lehessen állapítani.

Bucuresti-Bukarest, november 30. A „Politica“ szerint a régenstanács a pártvezérekkel folytatott tárgyalásai során kijelentette, hogy elfogad bármilyen kormányzási formulát, azonban veszélyesnek tartaná új választások tartását. A régenstanács óhaja inkább az, hogy a jelenlegi parlament minél tovább folytassa működését.

Bratianu miniszterelnök szenzációs nyilatkozata

a lej közeli stabilizációjáról, a pénzügyi krízis enyhítéséről és az új költségvetésről

(Bucuresti-Bukarest, november 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) Bratianu Vintila miniszterelnök ma magához kérte a sajtó képviselőit, hogy az 1928. évi költségvetést előttük ismeresse. A miniszterelnök sajtóexpozéjában a következőket mondotta:

— Ez a hetedik egyensúlyozott költségvetés, amely számos javítást és emelést tartalmaz, úgy, hogy a költségvetés végösszege 38.350 millió az előző év 34.640 millió összegével szemben, ami 3710 millió emelkedést jelent. Ez az összeg a következő bevételi többletekből áll elő: egyenes adók 875 millió, közvetett adók 1918 millió, bélyegilletékek és igazságszolgáltatási illetékek 282 millió, RMS 406 millió, az állam mezőgazdasági és ipari vállalatának jövedelme 108 millió.

— A kiadások a bevételeknek megfelelően emelkednek és ugyancsak 38.350 milliót fognak kiadni. Ez az összeg az egyes kiadás címelek között a következőképpen oszlik meg: közadóságok törlesztése 5916 millió, általános közgazdasági és nemzetvédelem 7830 millió, polgári szolgálatok 21.897 millió, ipari szolgálat, a közlekedésügyi miniszter büdzséje 712 millió, rendkívüli hitelek számára tartott alap 1000 millió, a tisztviselők részére rendkívül hitel 200 millió, nyugdíjasoknak 100 millió, rendkívüli szükségletek, pld. tisztviselőlakások részére 100 millió, rokkantoknak 50 millió, rendkívüli munkák 250 millió, hadikártalanítás 100 millió, ezenkívül a tisztviselők és nyugdíjasok anyagi helyzetének a javítására 2000 milliót tartálkolnak az 1927. évi pótlék 20 százalékos kiegészítése végett. A szakbiztosítók részére 200 millió az előirányzott összeg és ezenkívül 1000 millió szolgál az egyéb hitelek számára, a tavalyi 925 millió helyett.

Az összes lapok részletesen foglalkoznak Bratianu Vintila expozéjával és megállapítják, hogy a miniszterelnök nyilatkozata új konstruktív periódus kezdetét jelenti. Nagy beruházások lesznek az ország kincseinek értékesítése

végett. „Eddig a háboru bajainak orvoslásával kellett foglalkozni az államnak,

most megkezdődik a mérnök építőmunkája

— mondotta Bratianu Vintila. — Remélem, hogy a jövő költségvetés teljesen normális lesz és fedezni fogja valamennyi szükségletet, mert a jelenlegi büdzsé még bizonyos korlátozásokat kellett, hogy elviseljen.“

A miniszterelnök azután kijelentette, hogy az uzsorakamatok letörésére a kormány a Banca Nationalával közös akciót indít,

enyhíteni kívánva a pénzügyi krízisen, ami lehetővé fogja tenni, hogy a magánkamat is lezár. A román bankok külföldi összeköttetésekkel közre fognak hatni, az idegen tőke minél intenzívebben jöjjön be az országba, másrészt a Banca Nationala segítségére fog menni az erdélyi bankoknak, amelyek a falusi lakosság nagy betétjeinek birtokában helytelenül iparvállalatokba fektették pénzüket, most pedig, amikor a krízis a betevőket arra készíti, hogy betétjeiket visszavegyék, a bankok nem tudnak eleget tenni a visszafizetési kötelezettségnek. A Banca Naționala hozzá fog járulni a helyzet orvoslásához.

Arra a kérdésre, hogy mi lesz a valuta stabilizálásával, a miniszterelnök kifejtette, hogy

tevésen tulajdonították neki azt az intenciót, mintha ő a lej revalorizálni akarná.

Ő csupán a valuta vásárlóerejének megfelelőbb és igazságosabb értékre akarja felemelni a lejt. Most készíti elő a törvényes stabilizálást, biztosítva, hogy ez a stabilizáció fokozatosan következzen be, mert minden elszórt intézkedés hibáit el kell kerülni.

Végül a miniszterelnök egy külföldi kölcsön lehetőségét is megemlítette. Erről azonban bővebben nem nyilatkozott.

Megkezdődött az 50,000 karácsonyi ajándék szétosztása. Minden vevő kap!

FISCHER üvegudvar, CLUJ

A kolozsvári fővárnagy ma tárgyalta József főherceg ékszerlovájának bűnperét

Horváth Sándor szalámigyáros kalandos mulja. Kihallgatták a tanukat.
Számos visszaélés lepleződött le a bíróság előtt

(Cluj-Kolozsvár, november 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári törvényszék első szekciójára ma kezdte tárgyalni Horváth Sándor közismert szalámigyáros bűnperét. Horváth Sándor ellen az ügyészség még 1921-ben indította meg a vizsgálatot a Banca Generala bűnvádi feljelentésére.

Horváthot az ügyészség alapos gyanúkok alapján letartóztatta, de kaució ellenében szabadlábra bocsátotta. Horváth ellen időközben újabb feljelentések érkeztek az ügyészségre.

A sziguranca azzal vádolta meg, hogy Habsburg József főherceg rábizott több millió értékű ékszereinek egy részét eltulajdonította. A sziguranca vádjai különböző feljelentésekre támaszkodtak, melyek szerint Horváth azért tulajdonította el a kérdéses drágaköveket és gyöngyöket, mivel József főherceg nem akarta honorálni a kincsek megőrzéséért. A főhercegi ereklyék és kincsek körül valóságos legendák keltek szárnyra. Egyesek szerint Horváth, aki bizalmasa volt József főhercegnek ennek megbízásából rejtette el magánál a mesés kincseket. Mások szerint kirabolta a főherceg kastélyát s úgy jutott a kincsek birtokába.

Amikor az ügyészség újra letartóztatási végzetést adott ki Horváth ellen, ez Csehszlovákiába szökött.

Csehszlovákiában újabb visszaéléseket követett el, mire letartóztatták s egy évi börtönre ítélték. Büntetésének kitöltése után a cseh hatóságok kiadták Romániának. A határrendőrség a kolozsvári ügyészségre szállította, ahol újra letartóztatásba helyezték.

Horváthot nagyon megviselte a börtön, mire az ügyészség ideiglenesen újra szabadlábra helyezte. Szabadlábra helyezését ismét arra használta fel, hogy külföldre szökjék. Ezelőtt két hónappal a magyar hatóságok megkeresték a kolozsvári ügyészséget s értesítették Horváth letartóztatásáról.

Nemsokára Horváthot újra kiadták Romániának s a kolozsvári ügyészség fogházába szállították.

A szenzációs bűnügy főtárgyalását ma reggel nyitotta meg Anca törvényszéki tanácselnök. A vádirat szerint Horváth Sándor még 1920-ban betéti társaságot alapított, melynek kültagjai Barcsai N. és Mihali Tivadar lettek. Horváth később bevonta a betéti társaságba Gursch Vilmos mészáros is.

1921-ben a betéti társaság Victoria szalámi-

gyár néven részvénytársasággá alakult át. Az új vállalat igazgatósága már az első üzleti év végén rovasolást rendelt el. Az erre kirendelt tisztviselő Economu, a Banca Generala cégjegyzője nagymérvű visszaéléseket állapított meg és azoknak elkövetésével Horváth igazgatót vádolta meg.

A vádirat szerint Horváth többszáz ezer lejjel károsította meg a szalámigyárat. Helyzetét különösen súlyosította az a körülmény, hogy könyveibe számos megtévesztő és szabálytalan adatot vezetett be.

A tanuk kihallgatása során Gursch Vilmos

mészáros előadta, hogy Horváth kismérette a betéti társaságból. Hirsch Herman dési marhakereskedő előadta, hogy 1000 juhot adott el Horváthnak, de ez még máig sem rendezte egyik 100 ezer lejes váltóját. Ezután Rusu, a Banca Generala volt igazgatóját hallgatta ki a bíróság, mint könyvszakértőt. Rusu kimutatta, hogy Horváth szabálytalan könyvelést végzett.

A tanuk kihallgatása a délutáni tárgyaláson folytatódott. Dr. Rozvan, a Horváth-féle betéti társaság ügyvédje az elnök kérdésére kijelentette, hogy Horváth azután is folyósította a fizetést, miután a betéti társaság a Victoriába olvadt. Ezután Economu banktisztviselő ismertette a Victoria szalámigyár alakulásának történetét, valamint az általa tartott ankét részleteit.

A tanuk kihallgatása a késő esti órákban még nem fejeződött be. Itélethozatalra valószínű, hogy csak ma este kerül sor.

A békeévekben 20 év alatt nem szabtak ki Magyarország összes újságíróira annyi bűntetést, mint négy év óta csak a pestiekre

Fábián Béla interpellációja az egyetemi zavargások ügyében

(Budapest, november 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) A képviselőház tegnapi ülésén Fábián demokrata szólt fel először a büntető-novellajavaslatához. Ez alkalommal Fábián kitért az egyetemi verekedésekre is amelyeknek kapcsán kijelentette, hogy a kultuszminiszternek semmi tekintélye és befolyása az egyetemekre. Eppen ezért a legsürgősebb rendcsinálást követeli.

Ezután az új büntető-novellával foglalkozott Fábián s rámutatott arra, hogy a békeévekben 20 év alatt nem szabtak ki Magyarországon összes újságíróira annyi bűntetést, mint az utóbbi négy évben a pestiekre. Amíg az esküdtbírókat nem állítják vissza, szó sem lehet sajtószabadságról. Eppen ezért Fábián a demokraták nevében a legerélyesebben utasítja vissza a javaslatot.

A dévai járásbírószágon szünetel az igazságszolgáltatás

(Deva, november 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) Számátalan újságicik, memorandum, interpelláció és nyilatkozat látott már napvilágot, illetve hangzott el az igazságszolgáltatás helyzetének megjavítása érdekében. A bíró, papír és írógéphiány miatt métermázsányira felhalmozódott aktacsomók elintézésére 2-3 év múlva tűzik ki az első tárgyalást és semmi sem történik a lehetetlen állapot megszüntetésére. Sőt minden az igazságszolgáltatásba vágó intézkedéséig még csak súlyosította a helyzetet. Ilyenek a törvénykezés gyorsításáról szóló törvények, az árvászéki hivatal megszüntetése és portaréli hivatal létesítő törvények, a bírói kar minimumra való csökkentése és az egységesítő törekvés számtalan helytelen rendelkezése.

A dévai járásbírószágon eddig mindennek dacára elég rendben mentek az ügyek. A teendők három-négy bíró látta el. Két hete azonban két bíró szabadságon van, a harmadiknak, noha a bírói vizsgát letette, még nincs ítélkezési joga s így a negyedik bíró kell ellássa a járásbírószágon összes tárgyalásait. Ennek természetesen az a következménye, hogy azokat az ügyeket, melyeket déig nem tudtak elintézni, néhány hónapra elhalasztják. Azonban a helyzet sokkal komplikáltabb, mint első látásra kitűnik, mert az egyedül itékező bíró abban a

kellemetlen helyzetben van, hogy néhány ügyvéd nem akar tárgyalni vele bizonyos kétévi fegyházbüntetetés miatt, melyet annak idején csalás és okirathamisítás miatt Magyarországon elszenvedett és mert a választások alatti működését az ellenzéki pártok érdekeivel ellentétesnek találták. Az aktacsomók így akadály nélkül tovább halmozódnak a jogkereső közönség jogos elkeseredésére.

És még így is nagyon rózsásak a dévai járásbírószágon uralkodó állapotok, az egyik járásbíró kijelentése szerint mert a többi bíróságokon aránylag sokkal több hátralékos ügy van.

SELECT-MOZGÓ

December 2-iki kezdettel mutatja be

NAPOLEON

nagy film II. és utolsó részét

KOTTALEPAGE Kérjen jegyzéket

URANIA-MOZGO

Ma utoljára

Corrine Griffith ismert művésznő
Egyiptomi éjszakák
legújabb filmben

Holnap közkívántra Napoleon I. része

(B
Kelet
már k
számos
egész z
tőzkod
veszi k
Csüt
Weizma
ségek l
fogja is
és azok
zsidó e
8 órak
vezet e
vezetők
kor a Z
zsidó hi

Pén
audienci
elnök el
általános
munka
támogató
Cionista
Bratianu
minden
latni nél
cionista
támogató
mann dr
a Strada
8 órakor
dinereu

Szom
Chaimot
Calea V
audienci
Miron C
legfőbb s
régensek
politikai
mozgalom
kettőkor
Weizmann
személyisé
legnagyobb
zsidósága
Balfour-de
ját, dr. V
nepélyen
dr. Costine
resti angol
a főváros

Vasárna
regáti cion
Duca belg
mások jelt
Bernhard,
tartja, után
expozeban
talait és
problémáiról
deklódés n
pozéja iránt
ahol a meg
befogadására
A főváros v
cionista szer
mukra, jegy
néhány jeggy

december

NA

nagy

Weizmann szombaton kihallgatáson jelenik meg a régenstanács előtt

(Bucuresti-Bukarest, november 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) Weizmann Chaim fogadtatására már kedden délután az ország különböző részéből számos küldöttség érkezett a fővárosba. Bukarest egész zsidó lakossága napok óta készül fel Weizmann méltó fogadtatására. Weizmann bukaresti tartózkodásának hivatalos programja csütörtök délelőtt veszi kezdetét.

Csütörtök d. u. ötkor szállodai lakosztályán fogadja Weizmann a bukaresti lapok és távirati ügynökségek képviselőit, akik előtt részletes expozéban fogja ismertetni a cionizmus világpolitikai helyzetét és azokat a csodálatos eredményeket, amelyeket a zsidó erőmegfeszítés Palesztinában produkált. Este 8 órakor Adolf Bernhard, a regáti cionista szervezet elnöke látja vendégül vacsorára a cionista vezetők intim körében Weizmann. Negyed tíz órakor a Zsidó Hitközségek Szövetsége és a bukaresti zsidó hitközség fogadják Weizmann Chaimot.

Weizmann találkozása Bratianu Vintilával

Pénteken délelőtt tizenegy órakor Weizmann audiencián jelenik meg Bratianu Vinila miniszterelnök előtt. Weizmann ismertetni fogja a zsidóság általános helyzetét, be fog számolni a cionista-munka eredményeiről és kérni fogja a kormány támogatását a romániai cionista szervezetek számára. Cionista körökben nagy várakozással tekintenek a Bratianu Vintila-Weizmann találkozás elé, amely minden valószínűség szerint mindörökké el fog oszlatni néhány felelőtlen vádat és biztosítani fogja a cionista szervezetek számára a kormány jóindulatú támogatását. Délután öt órakor meglátogatja Weizmann dr. a bukaresti ósrégi spanyol hitközségnek a Strada Carol 83. szám alatti templomát. Este 8 órakor pedig Duca belügyminiszter látja intim dinereu vendégül a romániai zsidóság nagy vendégét.

A régenstanács előtt

Szombat délelőtt tizenegy órakor Weizmann Chaimot audiencián fogadja a régenstanács a Calea Victorien levő királyi palotában. Az audiencián jelen lesznek Miklós királyi herceg, Miron Christea patriarcha és Gh. Buzdigan a legfőbb semmitűszék volt elnöke. Weizmann a régensék előtt is ki fogja fejteni a zsidóság világpolitikai helyzetét és be fog számolni a cionista mozgalom céljairól és eredményeiről. Délután félkettőkor a bukaresti angol követség lunchot ad Weizmann tiszteletére, amelyen néhány politikai személyiség is résztvesz. Szombat este Bukarest legnagyobb templomában ünnepli meg a főváros zsidósága a Palesztina-munkában határkövet jelentő Balfour-deklaráció elhangzásának tízéves évfordulóját, dr. Weizmann Chaim jelenlétében. Az ünnepélyen meg fog jelenni Duca belügyminiszter, dr. Costinescu, Bukarest főpolgármestere, a bukaresti angol követ és számos kimagasló reprezentánsa a főváros közéletének.

Duca a cionista szervezet konferenciáján

Vasárnap délelőtt 10 órakor nyílik meg a regáti cionista szervezetek országos konferenciája. Duca belügyminiszter, a bukaresti angol követ és mások jelenlétében. A megnyitó-beszédet Adolf Bernhard, a regáti cionista szervezetek elnöke tartja, utána Weizmann professzor fogja hatalmas expozéban ismertetni legutóbbi palesztinai tapasztalatait és kimerítő beszámolót ad az országépítés problémáiról. Bukarestben még nem tapasztalt érdeklődés nyilvánul meg Weizmann professzor expozéja iránt. A „Központi Színház“ nagyterme, ahol a megnyitót tartják, az eddig jelentkezettek befogadására is szűknek és elégtelennek bizonyult. A főváros vidékéről táviratilag kérték a bukaresti cionista szervezetet, hogy rezerváljon helyet számukra, jegyet azonban már nem lehet kapni és néhány jeggyel fantasztikus lánckereskedelem folyik.

SELECT MOZGÓ

december 2-iki kezdettel mutatja be

NAPOLEON

nagy film II. és utolsó részét

Élelmes kufárok 5000—6000 lejeket kérnek el egy jegyért.

Vasárnap délelőtt egy órakor meglátogatja Weizmann dr. Niemerever dr. főrabbit, délután résztvesz a Keren Hajjeszód konferenciáján és este a Bné Brit ünnepi ülésén.

Jasi—Kisenev—Csernovitz—Kolozsvar

A további napok eddig megállapított programja a következő:

Kritikus helyzetbe került az osztrák kormány

A súlyos pénzügyi helyzet csak a keresztényszocialisták és a szociáldemokraták kibékülésével oldható meg

(Bécs, november 30. Az osztrák tisztviselők fizetésrendezésének kérdése elmérgesedett. December elején a kormány helyzete válságosra fordulhat, ha Genfben követelni fogják az ugynevezett élelmiszerkölcsön visszafizetését. Ausztriában különben is úgy áll a helyzet, hogy az ország kicsinysége és gazdasági függősége következtében állandóan kénytelen a nyugati államok politikai irányzatához igazodni. A je-

Hétfőn délelőtt 11 óra: Weizmann résztvesz és felszólal a cionista asszonyok kongresszusán.

12 óra. Lunch román egyetemi tanárok és intellektuelek társaságában.

Délután öt órakor: Tea a bukaresti egyetemi hallgatók egyesületében.

Este 9 órakor: Bankett a cionista szervezet és a Keren Hajjeszód rendezésében, a „Gib“ disztermében.

Kedden este 6 órakor Weizmann dr. megtartja a cionista konferencia záróbeszédét és 9 órakor Jasiba utazik. December 7. és 8-án Jasiban, 8. és 10-én, tehát pénteken és szombaton Kisenevben lesz Weizmann dr. Innen Csernovitzba utazik. Bukovina fővárosának ugyancsak két napot szentel és 12-én este Csernovitzból Kolozsvarra utazik.

lenlegi súlyos pénzügyi helyzet is úgy oldható meg, ha a keresztény-szocialisták kibékülnek a szociáldemokratákkal s a jelenlegi kormányt támogató pártokból egy új kabinet alakulna. Hogy ez létrejöheszen, egy possibiliis kormányzó személyét keresik. Főként Ramek és Gürtler személyét emlegetik, mint olyanokét, akik ezt a szerepet betölthetnék.

A hadbíróóság három lázítással vádolt munkás ügyében felmentő ítéletet hozott

Az új rendőrvény alapján kéri ítéletet a vád képviselője

(Cluj-Kolozsvar, november 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári hadbíróóság ma jogszkörökben általános érdeklődést keltő perben hozott felmentő ítéletet. Közrend elleni felbujtás vádjával Buday József, Erdélyi Károly és Tatár Mihály vasuti munkások állottak a bírák előtt. A vádirat szerint a vádlottak 1926 júliusában egy fizetésemelési konfliktus kapcsán sztrájkra lázították a nagykarolyi vasuti műhelyek ötven munkását.

A vád képviselője szigorú ítéletet kért a Legea Ordinei Puplicae vonatkozó paragrafusai alapján. A vád érdekessége abban áll, hogy a törvény, amelyre az ügyész vádbeszédében hivatkozott, csak nemrégiben lépett érvénybe és

a Legea Linistei Publice néven ismert rendtörvény kiegészítő része.

Georgesca védőbeszédében visszautasítja a vádnak azt a pontját, hogy a sztrájkra való izgatás béremelési konfliktus kapcsán történt volna. A tanuvallomások bebizonyították, hogy a nagykarolyi vasuti munkások a törvény által előírt nyolc óra munkaidő helyett tíz órát dolgoztak naponta. A sztrájk tehát a munkások jogos követelése kapcsán robbant ki s így annak előidézésével senki meg nem vádolható.

A hadbíróóság rövid tanácskozás után a három munkást a vád és annak következményei alól felmentette. Az ügyész megnyugodott az ítéletben.

Kolozsvar tanácsa restauráltatja a város műemlékeit

Városi muzeum lesz a Bethlen-bástya. Renováltatják Kolozsvar szobrait is

(Cluj-Kolozsvar, november 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) Kolozsvar városának állandó válsztmánya legutóbbi ülésén a városi mérnöki hivatal rendészeti osztályának javaslatával foglalkozott.

A városrendészeti hivatal javaslataiból kitűnik, hogy a mérnöki hivatal megkezdte azokat a régen tervbevevett munkálatokat, amelyek Kolozsvar Erdély legszebb városává fogják átváltoztatni.

A városnak nagyon sok részlete valóban nagyon elhanyagolt állapotban van s aránylag csekély áldozatok árán volna lehetséges ezeket úgy beilleszteni a város egységébe, hogy a város képe sokat nyerjen velük.

Kolozsvar területén számos műérték van kiaknázatlan s a mérnöki hivatal ezeknek városépészeti, valamint archeológiai szempontokból való átalakítását határozta el.

A Tordai ut elején lévő Bethlen-bástyát, melyhez Erdély történelmének érdekes momentumai fűződnek, most a gót stílus szemellett tartásával renováltatni fogják s melléje még két stilszerű épületet fognak építeni a várfal tövében. Azt a két kunyhót, amely most a bástya közelében a várfal alatt meghúzódik, le fogják bontani s egy csinos kerttel fogják övezni az érdekes épületeket. Miután az építkezések, melyeknek költsége százötvenezer lejre rugna, befejeződnek, egy a Bethlen-bástyába, mint a két melléje épített pavillonba városi muzeumot fognak létesíteni s ebbe össze fogják gyűjteni mindazokat a műértékeket, melyek Kolozsvar területén elszórva találhatók. Ebben a muzeumban fogják összpontosítani továbbá mindazokat a régiségeket, valamint művészi tárgyakat is,

amelyek Kolozsvar eredetével összefüggésben vannak.

A Bethlen-uccát, mely most a bástya előtt a Farkas-uccába kanyarodik, összekötik a Petőfi-uccával, olyanformán, hogy a régi várfalat, valamint a Bethlen-bástya körüli telket átvágják.

A városi tanács határozata értelmében a Mátyás-szobor renoválását is megkezdtek. Az egyes alakok eltört kardját és sarkantyuit rendbehozzák s a szobor körüli gyepeket virágaggal fogják helyettesíteni, ilyenformán megakadályozható, hogy az uccai gyermekek a szoborhoz juthassanak.

Az egyetemi könyvtár előtt lévő Szentgyörgy-szobor magyar felirását román felirással fogják helyettesíteni. Ezenkívül a Kányafőn lévő Donát-szobrot is, amely nagyon elhanyagolt állapotban van, renoválni fogják.

A városi mérnöki hivatal nagy szolgálatot tesz a városnak, a művészetnek, valamint a város műértő közönségének azzal, hogy a nagy műértékeket képviselő műemlékeket és épületeket megmenti a pusztulástól s valószínű, hogy a megindított akció szép eredményeket fog felmutatni.

URANIA MOZGÓ

Ma utoljára

Corrine Griffith ismert művésznő

Egyiptomi éjszakák

legújabb filmben.

Holnap közkívánatra Napoleon I. része

OO
ék
ap!

kisemmiszte a
n dési marha-
hot adott el
sem rendezte
atán Rusut, a
hallgatta ki a
su kimutatta,
velést végzett.
áni tárgyalá-
Horváth-féle
kérdésére ki-
is folyósította
g a Victoriába
tisvisele ismer-
kulásának tör-
artott anket
esti órákban
zatalra való-
or.

ak ki
bün-
ekre

al foglalkozott
kékevekben 20
g összes ujság-
bi négy évben
t nem állítják
ról. Eppen ezért
legerélyesebben

azság-

néhány ügy-
zonyos kétévi
annak idején
agyarországon
k alatti műkö-
vel ellentétes-
akadály nél-
ereső közönség

ak a dévai já-
az egyik járás-
többi bírósá-
lékos ügy van.

OGÓ

atja be

ON

észt

E Kérjen
jegyzéket

IRÓK ÉS IRÁSOK

Két peszimista könyv

A mai világ megítélésében a peszimizmusnak jóval nagyobb szerepe van, mint valaha. A háboruban mindnyájan egy jobb jövő konturjait láttuk kibontakozni és ime egy évtizeddel a fegyverszünet után még mindig nem került a fejlődés azokra a sínekre, amelyekből 1914 nyarán kizökkent. Nem csoda, ha a legjobb tollú írók a pesszimizmus hangján ítélik meg a mai embert, intézkedéseit és intézményeit, kultúráját, üres hiu törekvéseit.

Két könyv: egy német és egy francia nézi a meglehetősen e szemüvegén át a világ folyását. Josef Roth, aki „Hotel Savoy“ című könyvével lett híressé, most egy újabb világot megvető művel gazdagította az irodalmat. Új könyvének címe „A végnélküli menekülés“ (Die Flucht ohne Ende). Ez a könyv formára is elüt a többitől. Nem egy elkecseregetett ember vallomása, nem elmélkedés a világ sora fölött, nem regényes történetbe bujtatott világnézet, hanem — ahogy a szerző maga jelöli meg írását — „jelentés“.

A jelentés pedig kiméletlenül leálcazza Európát. Rothadás, eltorzultság, oszladás mindenfelé. Sehol egy talpig becsületes ember, egy szerető lény, aki fejét nyugalomban lehajthatná. Az író egy barátja — Franz Funda — körül forognak az események. „Ma már fölösleges költészetet csinálni. Legfontosabb a megfigyelés“ — mondja egy helyütt. Nincs is invenció ebben a napokban, honnan jön, mi fűtse? Mással meg ezeket mondja barátjáról, aki benne volt a háboruban: Oroszországban forradalmár lett és vörös katona, de kijózanodott nemcsak eszméiből, hanem menyasszonyából, egy bécsi leányból is, aki Franciaországban férjhez ment. A szerző Párisban a Madeleine templom előtt találkozik Fundával, akinek „nem volt hivatása, sem szerelme, sem életöröme, sem reménye, sem becsülgya, de még csak egoizmusa sem. Senki olyan fölösleges ezen a világon nem volt, mint ő“.

És ilyenek vagyunk többé-kevésbé mindnyájan, akik most élünk a földtekének ezen a részén. A könyv megmutatja, hogy az intenzív életet élő ember reménytelenül annak a világnak a mechanizmusában él, amely döbbenetes módon uniformizálja az érzéseket és jellemeket.

Kevésbé szociális vonatkozásai vannak a másik peszimista műnek, amely egy *Fitayand* név alatt dolgozó francia író tolla alól került ki. Egy párisi ügyvéd — háborúelőtti karakter — megszeret egy hegedűművésznőt, aki már ebből a korból való. Nem tudja megérteni, hogy valaki „igy“ tudjon szeretni.

A könyv tele van aforizmákkal, naplószerű női reflexiókkal. Ime egy a sok közül. „Gyermek voltam — írja a művész — a háboru előtt. Nem tudtam, mit jelent a háboru, mik a következményei. Ha magamra eszmélek, látom, hogy erkölcsi vonatkozásban nem vagyok normális. Ugy érzem, mintha a fejem többi testrészem rovására szokatlanul kifejlődött volna. Ezzem egy fél évszázaddal előre jutott, míg beteges szensibilitáson száz évvel visszamaradt.“

A két könyv, igazi kortörténeti dokumentum, megrendelhető az Uj Kelet könyvosztálya utján.

ALFRED MACHARD: A FEKETE EMBER.
A legnépszerűbb francia regények egyike. Új műfaj: az irodalmi és detektívregény között álló írásmű. Bernier, egy huszéves asztaloslegény egy mámorban elkövetett gyilkosságért életfogytiglani börtönt kapott. Sikerült neki azonban a második esztendőben kimenekülnie. Idegen néven letelepedett Páris mellett, becsülettel megházasodik, asszonya kis fiúcskával ajándékozta meg. Csöndes, tisztes élete mindenfelé barátokat szerez neki. Felesége tíz év múlva meghal és Bernier újból megházasodik. És akkor a lakodalom napján észreveszi, hogy a konyhában detektívek lesik. De sikerült neki innen is megszökni olyképen, hogy az udvaron egy koporsóba rejtőzik. A detektívek elmennek, ő kibújik és magával viszi kicsiny fiacskáját, aki a földöntúli sorsát megosztja vele. Az apa egykori rabtársainál keres menedéket, ezek szívesen látják, de követelik tőle mégis, hogy legyen cinkosuk egy rablógyilkosságánál. Erre nem vállalkozik, mert hiszen alappában

véve tisztességes és a gyilkosságot annak idején sem egyedül követte el, semmiesetre előre megfontoltan. Csak a meggyilkolt feleségének gyűlölködő vallomása bírta rá az esküdteket a súlyos bünte-

tésre. Addig küzd, addig bujkál, míg egy jószívű ügyvéddel kerül össze, aki megmenti az életnek.

A könyv folyamatos, könnyed stílusban íródott, kedves humorral és ironiával.

A Rosetti-úti gyilkos nyomában van a bukaresti rendőrség

Costescuné Jon nevű szolgálja a tettes. Az elrabolt ékszerek egyik darabját megtalálták

(Bucuresti-Bukarest, november 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az erdélyi közönség előtt már részleteiben is általános ismert az a hallatlan kegyetlenséggel végrehajtott rablógyilkosság, amelyet a mind mai napig ismeretlen tettes a Str. Rosetin épült villájában lakó Costescu Maria milliárdosnőn elkövetett. Az ország valamennyi hatósága mozgósítva van a tettes kézrekerítésére, de mindeddig a legteljesebb homály fedi a borzalmas rablógyilkosság elkövetőjének kiletét és tartózkodási helyét.

Keresnek egy Jon nevű szolgát

Egy napon Costescuné villájába beállított egy Jon nevű fiatal ember, akit a nagyközönség már a detektívösök misztikumával ruházott fel. Ez a Jon munkát kért Costescuné háztartási személyzetétől, mint egyszerű napszamos, de amint a nyomozás utólag kiderítette, Jon nem lehetett közönséges munkás, mert hosszu és finom ujjai voltak, mindig rendesen manikürözött körmökkel, valamint tisztán tartott félelőpője és kamáslija is, amelyek megmagyarázhatatlan véletlen folytán nem keltettek gyanút a ház személyzete előtt. Jon a gyilkosság elkövetése után nyomtalanul eltűnt és azóta az ország alármirozott detektívjei bottal ütik a nyomát. A nyomozás során felnyitott Wertheimkasszában Costescuné feljegyzései között egy névre bukkantak, melyről feltételezhető, hogy a keresett bűnösével egyezik meg.

Eszerint Jon Buzaciuc volna a fantasztikus rablógyilkosság elkövetője. A napszamosnak ajánkozó Jon Buzaciuc azonban nem közönséges rablógyilkos, hanem egyike a betörő világ legkörülfontabb gonosztevőinek.

aki a Costescuné lakásán talált egymillió készpénz mellett tízmillió értékű ékszert rabolt el.

Két nőt ölt meg az ismeretlen tettes

Egy reggel Costescunét vérbenfagyva találta a háztartási személyzet. Hasonló sorsra jutott a milliárdosnő Adél nevű cselédje is, akinek szobájában egy ruhát és néhány összetépett jegyzetet talált meg a rendőrség. A nyomozás megállapította, hogy a tárgyakat a hatóságok megtevéstésére hagyta ott az ismeretlen tettes. Bűnrészességgel vádolták a meggyilkolt urhölgy Meladinovics Ilona nevű szakácsnőjét, akit azonban kihallgatása után szabadlábra helyeztek. Ennek ellenére azonban valószínű a feltevés, hogy a szakácsnőnek része lehet a gyilkosság elkövetésében.

Ki hát a tettes?

A hatóságok teljes sötétségben keresgélnek a rablógyilkos után. A bukaresti rendőrségen felvetődött az a kérdés, vajjon Veres Miklós, Románia legveszedelmesebb élő rablógyilkosa

nem azonos-e a keresett Jonnal. Nem sokkal e gyanú felvetése után a főváros rendőrségi hivatalában jelentkezett Maria Costescunak egy régi szobalánya, aki feljelentést tett bizonyos Busic Vasile botosani rendőr ellen, akit a rendőrség szolgálatából azért távolítottak el, mert egyik főlebbvalóját meggyilkolta. Az előállított Busic azonban ártatlannak bizonyult, mert a Costescu villa személyzete nem ismerte fel benne a manikürözött-körmű szolgát.

Néhány nappal ezelőtt a hatóságnál megjelent egy földbirtokos, aki nevének elhallgatása mellett azt az érdekes hírt közölte, hogy rövid ideig egy Jon Bosaciuc nevű egyén állott szolgálatában, aki a földbirtokos szavai szerint: „azt az impressziót keltette, hogy gyilkos és féltém tőle“. Az új gyilkos-gyanús neve csak egy „s“ betűvel különbözik a Costescuné kasz-szájában talált névtől.

A meggyilkolt asszony személyzete Jon Bosaciuc arcképeiben felismerte a gonosztevőt.

A rendőrség minden erőfeszítést megtett Jon Bosaciuc kézrekerítésére, de az mind a mai napig nem volt megtalálható.

Megtalálták Costescuné egyik gyűrűjét?

Legutóbbi híreink szerint valakinél, akinek nevét a nyomozás érdekében titokban tartják, megtalálták a meggyilkolt urnó ékszereinek egyik értékés darabját: egy briliáns gyűrűt. A megtalált ékszer nyomán valószínűleg rövidesen fény derül a hallatlan agyafurcsággal elkövetett bűncselekményre, amely legnagyobb mindazok közül, amelyeket Romániában a legutóbbi tíz év alatt elkövettek.

Butor vásárlás bizalom dolga!

Ha jó butort akar venni, ne sajnálja az utat

Tg.-Mureş Marosvásárhelyre és tekintse meg

Székely és Réti

Erdélyrészi Butorgyár Rt. hatalmas raktárait. —

Bösendorfer, Stügl, Wirth, Hoffman zongora és pianínó gyárak képviselője.

Hitelképes egyéneknek kedvező fizetési feltételek

MEGNYILT **BODEGA** ארמ. כשר

Naponta friss felvágott, tejtermék és saját készítményű sütemények. Viszonteladók kedvezményt kapnak. Ugyanott a kapubejáraton כשר mészárszék. Naponta frissen vágott liba, libaszir, zsirnakvaló kapható

Malom-u. 8. volt Lebovics-féle mészárosüzlet

AN

egy jószívű az életnek. Iusban íródott,

an

gyik

Nem sokkal e rendőrségi hi- escunak egy tett bizonyos , akit a rend- tak el, mert Az előállított yult, mert a herte fel beane

oságnál megje- k elhallgatasa te, hogy rövid én állott szol- zavai szerint: gy gyilkos és us neve csak ostescuné kasz-

zemélyzete lismerte a

megtett Jou mind a mai na-

siescuné egyik

lakínél, akinek okban tartják, ő ékszerének illiáns gyűrűt. szinüleg rövi- rafurtsággal el- ly legnagyobb ániában a leg-

ásárlás bizalom olga!

sajnálja az utat

árhelyre

Réti

s raktárait. —

és pianinó

zetési feltételek

m-u. 8.

főle mésszárostól

A francia sajtó a vizsgálat gyors befejezését követeli a Blumenstein-ügyben

Egy francia szenátor diplomáciai utlevél segítségével csempészte át a kötvényeket a határokon. Mi volt Blumenstein bécsi safejeiben

(Páris, november 30. Az Uj Kelet tudósító-jától.) A kötvényhamisítási ügygel kapcsolatban az „Echo de Paris” című lap szerint a Credit Lyonnais egyik magasállású tisztviselője kijelentette, hogy az ügyben letartóztatott Desbuyeres minden egyes hamisítási ügynél 10—20 ezer frank honoráriumot kapott, melynek fejében az értékpapírosokat vizsgálatlanul lebélyegezte. Ugyanezen lap szerint Colombani biztos Blumenstein bécsi safejében másfélmillió frank értékű, részben lemosott, részben lebélyezett címlethötegeket talált. Perrier rendőrtanácsos, kinek az lett volna a feladata, hogy számos új körülmény felderítése végett Zürichbe utazzék, hogy ott a fiatal Blumensteint átvegye, nem utazott el, hanem Párisban maradt, ahol a vizsgálatot újabb momentumok kiderítése céljából vezeti. Ezek között első feladatként tüzte ki maga elé annak kiderítését, hogy a fiatal Blumensteinnek nem-e volt apjától megbízása, hogy a külföldi kompromittáló okmányokat és a címleteket biztos helyre elrejtse.

Bécsben a szenzáció erejével hatott, hogy

a Blumenstein safejében talált kötvények egy része már szabályszerű francia pecséttel volt lepecsételve, ami azt jelenti, hogy ezeket a papírosokat már előbb kicsempézték Franciaországba, majd újra visszacsempézték.

Az ifjabb Blumenstein egyik barátja a rendőrség közegei előtt azt vallotta, hogy a nyári hónapok valamelyikén Blumenstein Károly izgatottan várt Bécsben egy előkelő állású francia urat, akivel apjának üzleti összeköttetései voltak. Ugy emlékszik, hogy az illető egy francia szenátor volt, aki diplomáciai utlevéllel utazott s így a határokon keresztül egész kényelmesen csempézhette át a nagymennyiségű részvényeket.

Páris, november 30. A francia sajtó ismét nagyban foglalkozik a magyar címletek hamisításának ügyével és annak a kívánságnak ad kifejezést, hogy a nyomozásnak gyorsan be kell fejeződnie, mert megengedhetetlen, hogy az állandó gyanu árnya lebegjen meg nem nevezett francia közéletű férfiak felett.

A ma megkezdődő leszerelési konferencia alkalmából a legmesszebbmenő rendszabályokat fogantatosították az orosz delegáció védelmére

(Genf, november 30. Az Uj Kelet tudósító-jától.) A nemzetek szövetségének pénzügyi bizottsága ma kezdte meg új ülését, amelyen első ízben vesz részt Smith Jeremiás, a Népszövetség volt magyarországi főbiztosa, akit a tanács szeptemberben nevezett ki a bizottság tagjává.

Szerdán délelőtt 11 órakor nyitja meg Loudon elnök a leszerelési konferenciát előkészítő bizottság elnöke a bizottság második ülését. Az oroszok jelenlétére való tekintettel a hatóságok a konferencia tartamára a legmesszebbmenő biztonsági rendszabályokat fogantatosították. A konferencia üléstermébe csupán fényképpel ellátott igazolójegyekkel lehet belépni s még az újságíróknak is külön fényképes igazolvány kellett kérnük. Az üléssterembe vezető két folyosót elkülönítik az épület többi részétől és ezeken a folyosókon is csupán fényképes igazolvánnyal lehet közlekedni.

Loudon elnök megnyitó beszédében a leszerelés érdekében folytatott munkálatok eddigi eredményeit és a bizottság feladatait fogja vázolni, különös tekintettel azokra a feladatokra, amelyek a szeptemberi népszövetségi közgyűlés határozataiból hárulnak a bizottságra.

Ezek közül az új feladatok közül a biztonsági bizottság megalakítása a legfontosabb. A biztonsági bizottságot a leszerelési bizottságban képviselt népszövetségi államok alakítják meg és meghívást kapnak a bizottságba az Egyesült Államok és Szovjet-Oroszország is.

Az Egyesült-Államok kormánya a meghívást valószínűleg vissza fogja utasítani, ezzel szemben azonban bizonyosra veszik, hogy a moszkvai kormány be fogja látni, hogy esetleges elutasító válaszával csupán ellenfeleinek nyújtana újabb támadási felületet. Az orosz

utóállamok, Finnország, Lettország, Észtónia és Litvánia mindent megtesznek, hogy a bizottsági bizottságban való részvételre bírják Szovjetországot.

Litvinov a leszerelési bizottság első vagy második ülésén a „Schweizer Pressetelegraph” értesülése szerint három részből álló exposé fog mondani. Az exposé első részében Litvinov a szovjetdelegáció általános nézeteit fogja leszögezni a jelenlegi világpolitikai helyzettel szemben, a második részben a biztonság és leszerelés kérdésével fog foglalkozni, míg a harmadik részben pozitív határozati javaslatot fog a konferencia elé terjeszteni, amelyben a teljes vagy részleges leszerelést fogja indítványozni, egyúttal újabb békegaranciákat követelve. A szovjetdelegáció véleménye szerint ez a garancia nem általános garanciaszerződés volna, hanem részleges garanciaszerződések sorozata, amelyeket az egyes államok kötnének egymással semlegességi szerződések formájában. A semlegességi szerződések alapelve az a tétel volna, hogy a szerződő felek nem viselnek támadó háborút. A szovjetdelegáció hangsúlyozni fogja, hogy Moszkva már számos ilyen szerződést kötött szomszédállamaival.

SELECT MOZGO

Ma utoljára mutatja be

Napoleon

I. részét. Előadások kezdete 3, 6, 9 órakor

ZENELEPAGE Kérjen jegyzéket

Mielőtt ruhaszövetet

Mielőtt háziruhára való mosóárut

Mielőtt fehér és ágyneművásznat

vásárolna, tekintse meg a **Parisien Áruház** most megnyitott rőfösosztályának kirakatait.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági népdóóság napilapja.
Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő
Főszerkesztő: Marton Ernő.
Az Uj Kelet cikkeinek utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naplár

Csütörtök

5688. Kiszlév 7.
1927. dec. 1.

— A francia demokratikus szövetség kongresszusán egy földközi-tengeri Locarno létrehozásáról fogadtak el határozati javaslatot. Párisból jelentik: A francia demokratikus szövetség kongresszusán határozati javaslatot fogadtak el, mely felszólítja a kormányt arra, szólítsa fel Németországot nyilatkozattételre, hogy mik a szándékai a keleti határokkal kapcsolatban. A határozat második pontja arra utasítja a kormányt, hogy kezdje meg a tárgyalásokat Olaszországgal egy földközi-tengeri Locarno megteremtése érdekében. Végül azt követeli a határozat, hogy Franciaország szegüljön ellen minden követelésnek, mely Németország fegyveres erejének revíziójára irányul és hasson oda, hogy a Rajna-vidéket egyelőre ne őrítsék ki.

— Tervek a lengyel-litván viszály megoldására. Londonból jelentik: A lengyel-litván viszály ügyében valószínűleg egy már régebben felvetődött terv szerint oldják meg a válságot. E terv szerint Lengyelország visszavonná csapatait Vilmából, amely bizonyos feltételek mellett Litvániának jutna, másodsor pedig Lengyelország és Litvánia kölcsönösen elismerik egymás függetlenségét. A harmadik terv szerint a két állam külpolitikai kérdéseit kölcsönösen vitatja meg, végül pedig Lengyelország és Litvánia vezérkara háború esetén együttműködik. Olyan tervről is szó van, mely szerint Litvánia és Lengyelország között Magyarország és Ausztria régi viszonyához hasonló kapcsolatot teremtenek.

— Véres választás a zágrábi egyetemen. Zágrábból jelentik: Vasárnap tartották meg Zágrábban a jugoszláv egyetemi segélyegyesület újbóli választásait, amelyek a múlt vasárnapi választásokhoz hasonlóan véres utcai verekedéssel végződtek. A zágrábi rendőrség, mely a választásokat lefolytatta, szombaton délután rendeletet adott ki, amelyben megtiltotta, hogy a választásokon a teológiai hallgatók részt vegyenek. A teológiai hallgatók, akik kilencvenen vannak, panasszal fordultak Belgrádba, amire vasárnap délelőtt érkezett meg a válasz a belügyminisztériumtól, amely a zágrábi rendőrség határozatát érvénytelenítette. A teológusok, akik a horvát blokkhoz tartoznak, délután egy óra körül mentek szavazni, a rendőrség azonban megtiltotta, hogy szavazzanak, kijelentve, hogy újabb rendelkezés érkezett Belgrádból, amely szerint nem szavazhatnak le. A választás, amely nagyon izgalmas volt, a horvát blokk vereségével végződött. A jugoszláv nemzeti blokk 768, a horvát gazdasági blokk 741, a radikálisok pedig 57 szavazatot kaptak. A jugoszláv akadémiai segélyegyesület vezetősége tehát a jugoszláv nemzeti blokknak jutott és az egyesület elnöke független demokratapárti lesz. Délután két órakor a diákok között, amikor megtudták az eredményt, összeütközés támadt, melynek során több sebesülés történt. A rendőrség husz diákot letartóztatott. Nem sokkal ezután a Nemzeti Színház előtt véres verekedés folyt le a rendőrség és a horvát blokkisták között. A rendőrök puskatussal, gummibotokkal és kardlappal ütötték a diákokat, akik botokkal támadták a rendőrökre. A rendőrök ezután revolvereiket vették elő, lövöldözésre azonban nem került a sor.

Összes butorszükségletét

mélyen leszállított árban szerkezheti be Lampel butorraktárban, Cluj, Reg. Maria 34.

Aki százhusz lejért eladta lelki üdvösségét

Szilágysomlyón sokat beszélnek és mulatnak a következő eseten:

Az elmúlt peszach előtti napok valamelyikén Groszmann Lajos szabómesterhez beállított egy kéregető zsidó. Az iparos különböző dolgokról beszélgetett a koldussal, aki panaszkodott az általános gazdasági pangás miatt. „Még jó, — mondotta — hogy van tulvilág, az ember legalább valamikor, ha átjut, egy kis örömben részesül.” Groszmann ellentétes véleményen volt. „En — mondotta — az egész tulvilági üdvösségemet odaadom husz lejért. Nem reflektálok rá.”

— Kész az üzlet — szölt a koldus. És átadta a husz lejt a szabónak.

— Ha már ennyire vagyunk — folytatta a koldus — vegye meg tőlem a bűneimet. Vegye meg és ezért a vételért én fogok fizetni.

— Mennyit ér az magának?

— Száz lejt!

— Adja ide!

És a koldus odaadta a száz lejt.

A hitetlen szabó elmondotta esetét a városban és az eset eljutott a rabbi füleihez. A rabbi fölívta Groszmannat és megmagyarázta neki, hogy szent dolgokról könnyelmű vásárt csinált. A rabbi szavai meggyőzték a szabót,

aki ráébredt tettének súlyos voltára. Most már tüvé tette a koldusért a várost, de nem találta. Érdeklődött a környéken is utána. Hiába. Groszmann Lajosnak álmatlan éjszakai voltak és a lelkiismerete nagyon kintta, eltekiütve attól, hogy ismerősei állandóan bosszantották. Végre az őszi ünnepek után a koldus előkerült.

Groszmann azonnal fölívte a koldust a rabbihoz, aki azonban sem rábeszélésre, sem fenyegetésre nem volt hajlandó lemondani a megállapodásról. És eltávozott.

A szabómester a fejébe vette, hogy nem tágít és amikor a napokban a koldus ismét megjelent Szilágysomlyón, a rendőrségre citálta. Itt elmondotta, hogy milyen drága lelki kincseket vásárolt meg tőle potom 100 lejért. Könnyezve kérte a rendőrséget, szerezzék vissza a lelki üdvösségét és vegye vissza a saját bűneit. A koldus kijelentette, hogy az egészet üzletnek tekinti és csak az erőszaknak enged.

— Tekintse erőszaknak — mondotta a rendőrtiszt.

Mire megszövegezték az üzlet visszacsinálásáról szóló jegyzőkönyvet, Groszmann átadta a 120 lejt és a dolgok visszabillentek.

Ez történt 1927 novemberében.

Izsák Arnold

Aki el akarja felejteni buját-baját, napi gondját, az okvetlenül nézze meg a

A SZOMBATESTI HÖLGY

előadását a Magyar Színházban

Pénteken este

nevető orkárok fogják megrázni a magyar színház falait! Két és félórát tartó gondtalan jókedv!

— A cambridgei diákegyesületek vitaestjén rosszaló indítványt fogadtak el a konzervatív kormány ellen, mert képtelen a világbékét biztosítani. Londonból jelentik: A cambridgei diákegyesületek vitaestjén, melyen a világbéke biztosításának módjairól esett szó, Hoare légügyi miniszter a diákok vitaközövel szemben a konzervatív kormány politikáját igyekezett megvédelmezni a diákság indítványával szemben, mely sajnálkozását fejezte ki amiatt, hogy a konzervatív kormány rövidlátó politikája képtelen a világbékét biztosítani. Hoare védőbeszéde ellenére, a vitaesten résztvevő diákegyesületek 134 szótöbbséggel a rosszaló indítványt fogadták el.

Selyem florharisnya 98
minden színben... lei
Blatt-áruház, CLUJ

— Meghalt a klinika előtt míg kapunyitásra várt egy szászfenesi parasztagda. Szomorú halállal halt meg ma reggel öt órakor Furnesán Vasile szászfenesi parasztagda, akit Comsa László ugyancsak szászfenesi ember szállított be nagybeteg Kolozsavára. A két ember reggel öt órakor a klinika előtt helyezkedett el és arra vártak, hogy a klinika kapuját kinyissák. Kevéssei öt óra után azonban Furnesán agonizálni kezdett és mire társa fel tudta verni a klinika személyzetét, az uccán kiszenvedett. A hatóságok kiadták a temetési engedélyt.

* Fehérnemű Crep de Chine métere 180 lej, a Gólya-Áruházban.

— Hány ember vándorolt ki ebben az évben az Egyesült Államokba? Washingtonból jelentik: A „Chikagó Tribune” szerint ebben az évben 168 ezer ember vándorolt ki az Egyesült Államokba. A kivándorlók közül 48.513 német, 28 ezer ir és 24 ezer angol.

Legjobban jár, ha
„WIMPASSING”
hócipőt vásárol

Butorbevásárlók figyelmébe!
Butorszükségleteinek beszerzése előtt okvetlenül tekintse meg FISCHER ALBERT butoráruházát:
Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 61. alatt

* Értesitem a n. é. közönséget, hogy a Fenyő és Braunfeld cégből barátságos uton kiváltam és a napokban nyitom meg ujonnan berendezett ékszerüzletemet. Szives pártfogást kér Fenyő Hermann Cluj, Piata Unirii 23.

— Capablanca feladta a versenyt Aljechinnek szemben. Buenos-Airesből jelentik: Capablanca a harmincegyedik játszma megszakítása után kijelentette, hogy nem kívánja folytatni a versenyt. Eszerint tehát Aljechin igényt tarthat a világbajnokságra. A játszma nyolevanadik lépésnél szakadt félbe, amikor aztán Capablanca bevallootta, hogy ráérvé reménytelen a további játék. Érdekes megjegyezni, hogy Aljechin, aki újra világbajnok lett, 970 fontot, míg a vesztes Capablanca 1040 fontot kapott honoráriumképen.

— Súlyos nehézségek merültek fel a Bulgáriának folyósítandó népszövetségi kölcsön körül. Londonból jelentik: A „Times” Szófiából arról értesül, hogy a Bulgáriának folyósi-

Kötött divatkabát 485
mindenszínben lei
Blatt-áruház CLUJ

tandó népszövetségi kölcsön körül súlyos nehézségek merültek fel. A bolgár miniszterelnök vonakodik elfogadni a népszövetségtől kiküldött pénzügyi delegáció követeléseit s főleg abba nem hajlandó beleegyezni, hogy a bolgár Nemzeti Bankból részvénycsökkentést csináljanak. A bolgár kormány egyidejűleg diplomáciai tárgyalásokat kezdett a kölcsönben érdekelt államok kormányával, amelyeknek eredménytelensége esetén teljesen elejtik a kölcsönfelvételt s a meghiusulás ódiáját a Népszövetségre hárítják át.

* Férfi öltöny szövet métere 240 lej, a Gólya-Áruházban.

— Szerencsétlenség favágás közben. Dévai tudósítónk jelenti: Caldara Aurel felső-barbatiényi tizenhétéves földmives favágás közben nagy erővel sújtott fejszéjével egy görcsös tuskóra, de a fejsze lecsúszott a fáról és az ott tartozkodó Amza Pavel tízéves fiú testébe hatolt. A szerencsétlen gyermeknek több bordája betört és súlyos belső sérüléseket szenvedett. Öntudatlan állapotban a lupényi kórházba szállították. Életbemaradásához kevés a remény.

* Tüdő fü cukorka a köhögést, fulladást megszünteti azonnal. Megív járványos betegségek-től. Ára 15 Lej. Osváth gyógyszer-tár Targu-Mures.

SELEGT-MOZGO

Ma utoljára mutatja be

Napoleon

I. részét. Előadás kezdete 3, 6, 9 órakor

Friss norvégiai

csukamájolaj

már megérkezett. Teljesen iztelen és szagtalan, csaknem olyan, mint a sardinia olaj. —
1 üveg ára 50 lej. 4 üveg rendelésnél a portót nem számítjuk fel. Leirást ingyen és bérmentve küldünk, ha egy lev. lapon pontos címét kézli. Főraktár: dr. Biró gyógyszer-tár, Cluj

— A szatmári Bárkochba zsidó sportegyesület szeszonyító báija. Szombaton, november 26-án este tartotta meg az országosan ismert, kitünő szatmári Bárkochba zsidó sportegyesület szeszonyító táncmulatságát a Dácia nagytermében. Az estély kifogástalan megrendezése magán viselte a szakavatott rendezők figyelmességét és izlését. A rendezés Bán László és Neje, Grün Béla és Neje, Fried Mancsi, Róth Böske, Hoffmann Etus Nándor, Nágel Jenő és Lebovits Imre hozzáértését dicsérte.

* Ruhaszövet kockás és csikos, 68 és 75 lej, a Gólya-Áruházban.

— Öngyilkos lett egy budapesti parókakészítő, mert a bubifrizura csödbe jutatta. Budapestről jelentik: Weisz Aranka budapesti parókakészítő öngyilkosságot követett el, mert a jelenlegi bubifrizurás világban nem akadt munkája. Weisz Aranka nem tudott beletörődni a megváltozott világba, így régi üzlete csödbe került.

— Newyork és Stockholm között megindult a távbeszélő-forgalom. Stockholmból jelentik: Newyork és Stockholm között tegnap megindult a távbeszélő-forgalom, még pedig kitünő sikerrel. Hasonló telefonösszeköttetést létesítenek a közeljövőben Newyork és Antwerpen és Newyork és Brüsszel között.

Blatt Angol pulover L. 590
férfi és női
Blatt-áruház Cluj

Vége a kalapszezonnak!
Az „IDEAL”-ba

elkésve érkezett 10.000 darab filz-, nyulszőr- és bársony-kalap minden elfogadható áron lesz elárúsítva. Reggel 8-1-ig, d. u. 3-7-ig. Reg. Ferd. 8. Átalakítás gyári áron.

Legjobb a
Béldi - kézfimomító
Puhit, fehérít, finomít. — Kapható mindenütt.
Főraktár:
EMKE - drogueria
Cluj (Kolozsvar)

K

(Cluj-
tudósítóját
uj CFR-tar-
zat is élet-
zat szerint
husz 10 to-
az eladási
25 tonnás
tonnán fel-
nem férő
jék más n-
Azok a
nyos szám-
rendelkezé-
a kvót

amelyet a
megrakhat-
ezek már
Az ugyne-
tüzifa, szé-
tás, vagy
szállításra
vagoncsop-
Decem-
igazgatósa

Mi les-
építésese-
hogy hossz-
rosi tanác-
a vásárcsa-
A város,
vásárcsarn-
anyagai er-
tervét meg-
a verzió, h-
nek a csar-
gyalás alát-
arra, hogy
akció ind-
Tuffli pol-
a város il-
ha idegen-
akarja a c-
az irányba
nyele kört-
financiális
konveniah-
háta mög-
azonban a
anyag me-
hiszen a S-
ros keresk-
is. Erre va-
szerzi a ré-
csarnokot

Egyesült Felsőalag
Deviza
Zürich
Newyork
London
Páris
Milano
Prága
Budapest
Belgrád
Bukarest
Varsó
Bécs
Berlin
Száz

Közgazdaság

A vasut nem ad fuvardijkedvezményt az állatexport-szállítmányokra

Fontos újítások lesznek a teherkocsik berakodása körül

(Cluj-Kolozsvár, november 30. Az Uj Kelet tudósítójától.) Megirtuk, hogy a január elseji új CFR-tarifával egyidejűleg új rakodási szabályzat is életbe lép az államvasutaknál. A szabályzat szerint ugyanez feladó naponta legfeljebb husz 10 tonnás kocsi tarthat igényt, amelyekre az eladási kötelezettségek szerint 10, 15, 20 és 25 tonnás fuvarleveleket lehet kiállítani. A 200 tonnán felüli áruteladásoknál a 20 vagonba már nem férő árut a feladók sorrendje szerint fogják más napokon berakni.

Azok a feladók, akiknek a részére napi bizonyos számú vagon minden körülmények között rendelkezésére bocsátja a vasut,

a kvótán felül is kaphatnak naponta külön 20 vagon,

amelyet akár kvóta alá eső, akár más áruval is megkaphatnak, de ha kvóta-áruval rakják meg, ezek már csak a második csoportba kerülnek. Az ugynevezett tömegáruk, mint pl. a gabona, tűzifa, szén, fűrészfűrészanyag és a belföldi fogyasztás, vagy export céljaira szolgáló szezonárak szállítására a CFR speciális szerelvényeket, vagy vagoncsoportokat fog beállítani.

December elseji érvénnyel a CFR vezérigazgatósága igen fontos intézkedéseket léptet

életbe az élőállatok szállítása körül. A tenyésztőállatok szállításánál a fuvarlevélhez mellékelni kell majd a földművelésügyi minisztérium zootecnikai igazgatóságának igazolványát, amelynek ellenében

a fuvardiját nem teljes vagon-tételek szerint, hanem darabszámra, a valószínű súly után kell fizetni,

vagy ha a vagon-tétel szerinti fuvardij kevesebb, akkor a kisebbik díjtélt. Az ilyen állatokkal megrakott kocsi más állatot berakni nem lehet. A kísérőszemélyzet fél harmadosztályú jegyekkel utazhat.

Az exportra kerülő állatok részére Arad, Nagyvárad, Szatmár és Czernovitz állomásain az exportvadászok napján mindig elegendő számú vagon lesz készenlétben. A fuvardij változatlanul marad a jelenlegi. A Balazsfalváról és Kolozsvárról kivitelre kerülő állatok és a Brassóból hetenként induló állatszállítványok is soronkívül kapnak vagonot és egy ellenőrző kísérőt a határig. Az ilyen szállítványok a IV. számú speciális tarifa vagon-tételek szerinti fuvardiját fizetik. Vagononként legfeljebb egy kísérő ingyen utazik.

Mi lesz a kolozsvári vásárcsarnok felépítésével. Elsőnek az Uj Kelet adta hírül, hogy hosszu évek vajudása után Kolozsvár városi tanácsa most komolyan hozzá akar látni a vásárcsarnok felépítésének megvalósításához. A város, habár 1928. évi költségvetésében a vásárcsarnok részére is szerepel egy tétel, a saját anyagi erejéből azonban nem tudja ezt a régi tervét megvalósítani. Így került forgalomba az a verzió, hogy a piaci kereskedők is résztvesznek a csarnoképítés finanszírozásában. Ez a tárgyalás alatt levő kombináció adott alkalmat arra, hogy a városi tanácstól függetlenül külön akció indult meg a vásárcsarnok felépítésére. Tuffli polgármester kijelentése szerint azonban a város ilyen akcióhoz nem járulhat hozzá és ha idegen segítséggel ugyan, de saját részében akarja a csarnokot felépíteni. A döntés ebben az irányban csak azért késik, mert a csarnok helye körül nézetkülönbségek vannak. A városi finansziális szempontjából inkább az a megoldás konveninálna, hogy a vásárcsarnokot a főposta háta mögött levő baromfi-piacon építsék fel. Ez azonban a Széchenyi-tér kereskedőinek súlyos anyagi megrázkódtatást vonna maga után, mert hiszen a Széchenyi-téren azért alakult ki a városi kereskedelmi centruma, mert ott van a piac is. Erre való tekintettel a város mégis megszerezte a régi tornavivódát és ott fogja a vásárcsarnokot felépíteni.

Kibocsátották a 30 millió dolláros bécsi kölcsönt. Newyorkból jelentik: Ma kibocsátották ki jegyzésre Bécs város 30 millió dolláros kölcsönét 90.5 ös árfolyam mellett. A jegyzési propaganda különösen azért bír érdekességgel, mert nyiltan utal Ausztria és Németország csatlakozására. A prospektus kiemeli, hogy a kölcsönt nem terhelik sem Bécsnek, sem a tartományoknak adói, még az esetben sem, ha Bécs és a tartományok más állam kötelekében helyezkednének el.

Kinevezték az erdélyi és bánáti szeszgyárak országreszi felügyelőjét? Meg nem erősített hírek szerint a pénzügyminisztérium kinevezte a Szeszszindikátushoz tartozó erdélyi és bánáti szeszgyárak ellenőrzésére hivatott felügyelőt. Az erdélyi és bánáti szeszgyárak ellenőrző inspektora eszerint Romanovici Grigore, a kolozsvári Sfátul-tagozat főtitkára lett.

Befejezés előtt a magyar-román magántartozások és követelések kiegyenlítése. Annak idején Magyarország és Románia között pénzügyi konvenció jött létre, melynek értelmében a háborúelőtti tartozásokat és követeléseket kölcsönösen 2:1 arányban egyenlítik ki. Evégből egy bizottságot szerveztek, melyben Magyarországot, illetve a magyar pénzügyminisztereket dr. Kresz Károly, a TEBE igazgatója, míg a román adósok és hitelezők képviselőjét Matasaru követségi tanácsos vállalta. Ezenkívül

Tőzsde

A piac stagnál, az árfolyamok változatlanok.

Devizák	Kolozsvár	Zürich		Páris	Bukarest	Budapest	Bécs	Prága	Newyork
		nyitás	zárlat						
Zürich	3135-3136	—	—	490 1/4	3122	11015	13877	65065	1928 3/4
Newyork	161 1/2-161 3/4	51850	51852	2542	161	57110	70910	3375	—
London	790-791	2529 3/4	252987	12402	789	2786	345920	18465	48790
Páris	635-640	2039 1/2	2040	—	637	2247 1/2	2788 1/2	13275	39337
Milano	885-890	2820	2819 1/2	13825	980	3105	3856	18370	54375
Prága	477-478	1537 1/2	1536 1/2	—	480	1692 1/4	210110	—	296 1/4
Budapest	2840-2845	9075	9075	—	2830	—	12414	59085	—
Belgrád	—	913	913	—	286	1005	124830	5942 1/2	176 1/4
Bukarest	—	319	320	1565	—	352	436 1/2	2083	61 1/2
Varsó	—	5820	5815	—	1820	6405	7957 1/2	37837	—
Bécs	2290-2295	7312	73 1/4	—	2282	8055	—	47570	—
Berlin	3880-3885	12385	12385	—	3865	13642	16934	80612	—

Száz lej árfolyama: Zürich (utó) 320, Páris 1565, Budapest 352, Bécs 43650, Prága 2083.

Háztulajdonos személyes vezetésével, ujonnan modernül átalakítva
megnyit Aradon a
FEHÉR KERESZT
szálloda és étterem.
Tulajdonos: Kornis Márton. Tiszta, kényelmes szobák. Pontos kiszolgálás. Utazóknak és köztisztviselőknek nagy engedmény

mindkét állam delegáltjaiból választott bíróságot is szerveztek. Ertesülésünk szerint ebben a viszonylatban a háborúelőtti magántartozások és követelések tulnyomó részét barátságos uton elintézték, illetve kiegyenlítették, úgyhogy mindössze egy-két jelentéktelenebb ügy került a választott bíróság döntése alá. Egyébként a kiegyenlítés munkálata már annyira előrehaladt, hogy az rövidesen befejezést is nyer.

SELECT MOZGÓ

december 2-iki kezdettel mutatja be

Napoleon

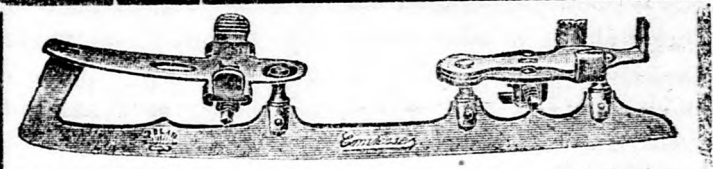
nagy film II. és utolsó részét

Ismét kapható Makkai Sándor:

ÖRDÖGSZEKÉR

című nagy történelmi regénye. Füzve 408 lei. utánvétellel szállítja.

LEPAGE KOLOZSVÁR

versenyen kívüli áron,
óriási választékban.

Köszörelés, nikkelezés
kifogástalanul és olcsón.

Kun Mátyás Fia

Cluj, Calea Victoriei No 2.

No. 2123-1927.

Publicațiune de licitație.

Firma din Cluj „Institut Comercial de Credit Societate pe Acțiū” va vinde prin licitație publică cu intervenția subsemnatului notar public în biroul avocatului Dr. Maurițiu Harnic, aflător în Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 37. la 5 Decembrie ora 3 p. m. în contul și riscul unui debitor tardiv în plată, obiectele date ei din partea acestuia în gaj comercial, compuse dintr-o mașină de scris cu accesorii, un dulap de arhivă, mai multe mese de scris, și scaune, o serie de cărți științifice și literare, cu prețul de 32.000 Lei însă și sub acest preț.

Amatorii vor depune drept vadiu 10% asupra prețului de strigare în numărar. Cumpărătorul va avea să-și întregască imediat vadiul la suma de preț promisă de el plus 2% impozit proporțional.

Cluj, la 29. Noemvrie 1927.

Dr. Laurențiu Nestor.
Notar public.

Gyümölcsfát

összel ültessen! Éghajlatunknak megfelelő gyümölcsfa és szőlőültványt legkiválóbb minőségben vásárolhat TÓTHFALUSI és TSAI gyümölcsfa iskolájában, Targu-Mures. Árjegyzék ingyen

Használja fogkrémünket és szájvizünket

BÖTÖT

A világ legrégibb márkája. — Képriselő
B. Lax București, Str. Batistei No. 14.

SZÍNHÁZ - MŰVESZET

— Beethoven kilencedik szimfóniájának kolozsvári előadása. „Durch Leiden zur Freude“ — ezt a mottót írta Beethoven kilencedik szimfóniája felé, melyet az öröm szimfóniájának nevezett el. Hatalmas, teatrális hatású zenei alkotás ez, melynek minden szövege erőteljes és költészetileg duzzad és mely a művész lelkesedésének és a minden poklokon diadalmaskodó, szenvedő férfi akaratának tüzes csókjában fogant. Beethoven a kétségbeesés pesszimizmusától jutott el az életigenlés és parádés himnuszáig, melynek minden hangja szinte tulvilági zengésekkel van teli s az öröm és a könny csillámainak szivárványát festi az emberi lélekre. A kilencedik szimfónia előadása még a legképzettebb tagokkal rendelkező zenekarok számára is súlyos feladatot jelent, miért is csak a dicséret hangján emlékezhetünk meg a kolozsvári magyar zenekozervatórium vállalkozásáról, mely tegnap este sok igyekezettel adta elő Beethoven e halhatatlan alkotását. A szimfóniát ezúttal Dohnányi Ernő, a nagy magyar muzsikusz dirigálta s személyének varázsa, mélyesége kongenialitása a nagybőrára működvelékből álló zenekarra is erős hatást gyakorolt, egyes részleteiben a szimfónia igazán teahoveni erőteljes duzzadva szárnyalt fel a magasságokba. A vonások csaknem minden tételnél művészi velleitásokat mutattak, a kórus, különösen pedig a női kórus feladata magasztalán állott. A csellisták megkülönböztetett dicséretet érdemelnek. A magánénekesei közül Bertán és Léray Ilonka talentumuk legjavát érvényesítették, de a többiek is a töltik telhető jót adták. Egyes részletheiből eltekintve, a szimfónia nagyjában fenséges hatással zengett a református templom íve alatt: a közönséget megrázta és átlélesítette. Előzőleg a Leonora-nyitányt játszotta a zenekar, sok sikerrel. Az előadás után az újságírókban Dohnányi Ernő tiszteletére bankett volt, amelynek keretében békesen ünnepelték a nagy magyar művészt. (s.)

MAGYAR SZÍNHÁZ Heti műsor

Csütörtök: Csattan a csók. (4-édszer. Az elmarad B. bérlet pótlása. 19. szám, B. Sorozatszám: 125.)
Péntek: A szombatesti hölgy. (Ujdonság először. Poór Lillivel, Première-bérlet 17. szám. Sorozatszám: 126.)
Szombat: 3 1/2-kor. Hamlet. (Nyolcadik ifjúsági előadás igen olcsó helyárrakkal. Poór Lillivel, Táray Ferencsel, Janovics Jenővel. Bevezető előadást tart: Janovics Jenő dr. Sorozatszám: 127.)
Szombat 8 1/2-kor: A szombatesti hölgy. (2-édszer. Napi bérlet 20. szám, B. Sorozatszám: 128.)
Vasárnap 3-kor: Piroška és a Farkas. (Gyermekelőadás olcsó helyárrakkal. Sorozatszám: 120.)
Vasárnap 6-kor: A szombatesti hölgy. (Ujdonság 3-édszer. Sorozatszám: 121.)
Vasárnap 8 3/4-kor: Csattan a csók. (Operette-ujdonság 5-édszer. Bérletszűnetben. Sorozatszám: 122.)
Hétfő: A szombatesti hölgy. (Ujdonság 4-édszer. Napi-bérlet 20. C. Sorozatszám: 129.)
Kedd: A szombatesti hölgy. (Ujdonság 5-édszer. Napi-bérlet 21. szám, A. Sorozatszám: 130.)
Szerda: Helge Lindberg a finn csoda-énekes hangversenye. (Bérletszűnetben. Mérsékelt emelt helyárrakkal. Sorozatszám: 131.)

A színházi iroda közleményei

Ma is: Csattan a csók a Magyar Színházban. Ma este is az óriási sikerű Csattan a csók kerül színre a Magyar Színházban Kolbay Ildikóval, Mende Klárral, Miklóssy Margittal, László Andorral, Ihász Aladárral, Selmeceivel, Leöveyvel.

Holnap lesz a Szombatesti hölgy premierje. Lázás kíváncsisággal várja az egész közönség a holnapi estét. Verneuil legszebb bohózatának, a Szombatesti hölgynek lesz gondos előkészületek után holnap este a premierje. Csupa vidámság, csupa derű, csupa ötlet ez a négyfelvonásos bohózat, amely két és félórán át tartó gondtalan jókedvet biztosít a nézőnek. Szombaton este, vasárnap, hétfőn este, és kedden este is a Szombatesti hölgyt adják s a pénztár mind az öt előadásra árusítja már a jegyeket.

Vasárnap délután 3 órakor: Gyermek előadás olcsó helyárrakkal. A Piroška és a Farkas vagy: A villámkirály lánya című mulatságos, énekes, zenés, gyermekdarab kerül színre olcsó helyárrakkal vasárnap délután 3 órakor.

Helge Lindberg. A jelenkor legtünetemeyesebb énekművésze: a finn származású Helge Lindbergh. Eseménye Páris, London, Berlin, Bécs, Budapest zenei életének is az, ha egyszer egy évben megjelenik a dobogón ez a csoda énekes, aki valóságos extázisba hozza a közönséget, Kolozsvárott a múlt évben énekelt először, s aki ott volt, tanuszkodhatik arról, hogy soha még énekes olyan tomboló sikert nem aratott, mint Helge Lindberg. A jövő hét szerdai estéjén, hatalmas gazdag egész estét betöltő program keretében fog a Magyar Színházban fellépni Helge Lindberg. Erre a nagy zenei eseményre árusítja már a pénztár a jegyeket.

Jövő héten. Mesék az írógepről. A jövő hét nagy színházi szenzációja a Mesék az írógepről című új operettnek premierje lesz.

Hölgyeim! A téli szezon most kezdődik nyulszőr és velour-ujdonságokkal. Újból érkezett 5000 drb. Ára 200 lei és a legdrágább 280 L. „CARMEN“ kalapszalon Cluj, Cal. Victoriei No 4. (v. Kossuth L. utca)

APRÓHIRDETESEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. Álláskeresőknek 30% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelégés levelet csak úgy továbbítunk ha portobélyeg mellékelve van. Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej.

Figyelje cégemet. Saját érdekemben ne tévessze össze!

Szállítok állandóan higiénikusan kezelt és frissen olvasztott **libasírt, libabőrt és füstölt húst** a legolcsóbb napi árak mellett. — **FRIEDMANN M.** Oradea, Strada Liceul Reál 1.

Szabadalmazott szezon-cik eladásához helyi képviselők kerestetnek. Nagy kereseti lehetőség! Megkeresések küldendő: I. Weiszburg Timisoara IV. Bulv. Bertheloth 1.

Szoba, konyha Dec. 1-ére kiadó (Fellegrvári u. 106.)

Hunwald

Cluj, Str. Vlahuta (volt Bolyai-u.) 3. Telefon 147

Üvegcsiszoló és tükrőgyár. Táblauveg raktár és üvegezési vállalat. Hibás tükrök újrafoncsorozása. 1007

Bankszakmában tapasztalt abszolút megbízható mérlegképes könyvelőt teljesen perfect román, német, magyar levelezőt keresünk. Részletes ajánlatok eddigi működés fizetési igények megjelölésével csak elsőrendű önálló munkaeöktől jöhetnek figyelembe „Felvidék“ jellege alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

Kötél, zsinag, ruhaszárító és gazdasági kötelekben állandó raktár. Ugyszintén

géphajtó-és csiga-köteleket

rendelésre készülnek Dávid és Szabó kötélgártóknál. Cluj, Str. Macelarilor 8.

Íparosok!

Az új szakkönyvjegyzék:

	Lei
Sztipán: A bádigos. Kötve	77
Balog—Syllall: Dieselgépek kezelése és karbantartása	77
Meyer: Sulyszámítási táblázat	31
Palotai: Vizvezetékszerelő	68
Barna: Csavarmenetvágás	119
Prohászka: Vasipari szerszámok	95
Lusker: Vasipari szerszámok. A mérőeszközök szerkezete és gyakorlati használata	48
László: A földaláló utja	24
Hospodár: A telefon	24
Barna: Eszterga, furó- és marószerszámok ..	48
Szerényi: Mértékek és súlyok	24
Barna: Vas- és fémpipari kézikönyv	123
Németh: Az ács	116
Knapp: Fém színezés kézikönyve	96
Kiss: Egyenáramu motor működése	48
Bozóky: Lokomobilok szerkezete és kezelése	102
Németh: Kis földszintes házak építése	48
Balog: Osztófej	48
Benedek: A logarléc	28
Betegh: Trigonometria	48
Lencz: Cséplőgépek szerkezete, szerkesztése és javítása	58
Szegő: A vegytan és a vegyi ipar	58
Mihályi: Az autó. Autóvezetők, szerelők kézikönyve	204
Vékony: Szabómesterség tankönyve	95
Jávör: Lécerőszámítás	48
Beretvás: Szívógázmotorok	77
Péter: Vas- és acélöntő	123
Jaschik: Könyvkötőmesterség	123
Kink—Mihályi: Autójavítás kézikönyve	58
Knapp: A kenőanyagok	77
Raffay: Faipari szerkezetek I—II.	136
Frank: Gőzgép	102
Kőhalm: Sulyszámítás tankönyve	48
Barna: Köszörlülés, furás és marás az esztergápadon	58
Schächter: A motorkék szerkezete és kezelése I—II.	170
Némethy: Kőművesmesterség	408
Boldizsár: Esztergályosok és marások zsebkönyve	85
Zeidler: A modern börgyártás	85
Farkas: Algebra	38
Bicskei: Mértan	31
Barna: Szerelők és lakatosok kézikönyve	272
Balog: Rádiótelefon	82
Bicskei: Testmértan	82
Balog: Rádiókészülékek szerelése és számítása	136
Mihályi: Motorkerékpár I.	96
Balog: Kristálydetektoros rádiókészülék	96
Wagen: Mázolók és szobafestők gyakorlati kézikönyve	136
Balló: Elektromos vezetékek méretezése	77
Bicskei: Számítás	68
Perl: Textilipar I.	171
Németh: Építő zsebkönyve	170
Mihályi: Motorkerékpár II.	109
Perl: Textilipar II.	171
Németh: Betonmunkák zsebkönyve	170
Raffay: Faipari kézikönyv	170
Balog—Syllall: Dieselgépek szerkezete	77
Csavarmenetvágás, zsebalak	34
Csavarmenetvágás, kartonra huzva	51
Mocsáry: Galvanizálás	340
Raffay: Butormintalapok gyűjteménye	544
Táblázat az esztergápadokhoz szükséges áttételek kiszámításához	96

Jó szakkönyv képi a jó iparost!

Utánvétellel **LEPAGE KOLOZSVAR** küldi Kérjen jegyzékeket

A len...
Európa le...
mulhat el...
nensen fő...
veszedelen...
fel a fejét...
riasztása b...
a háttere...
oly egyszer...
kessen ma...
a többi s...
testéről. A...
tása nem...
történt, ha...
zóna létes...
Akkoriban...
Clemenceau...
körülvetet...
azonban m...
meg kellett...
vihetőbb t...
még egy c...
országától...
delmes bar...
Fontos ezt...
konfliktus...
megismerjü...
A lengy...
jában lengy...
volt. Lengy...
tartóztatása...
szakítása sz...
állam szere...
ország közé...
lengyel bir...
Danziggal é...
ral sikerült...
Poroszország...
lengyel kor...
érintkezhet...
De Kele...
Litvánia és...
ország volt...
nok lengyel...
el nem fogl...
darab litván...
országának...
A litván...
százhusz óta...
próbáját tük...
telve és a...
ország és...
Idők foly...
megerősödött...
szegélyország...
kerültek. Li...
országának tit...
vannak, ugy...
törpe népek...
és hatalma v...
szok mindm...
hogy a fonto...
lezik az oros...
hatalmi erők...
tartózkodnak...
Az ellenk...
a hajlandóság...
sát és aspira...